

REGLAS DE OPERACIÓN DEL PROGRAMA DE DESARROLLO SOCIAL “JÓVENES CON BIENESTAR” TRADUCIDAS EN MAZAHUA.

Traducción: Angélica Lujano García

Lengua: Jñatrjo/Mazahua variante del oriente del Estado de México.

Nu Licenciado Sergio Jassiel Zamora López, nu arkate nu ngeje nu nu'u nu ts'ingumü nu Dirección General de nu Instituto Mexiquense de la Juventud, nudya dya b'üb'ü nu k'a nte'e, k'a pes'i ra nu'u, k'a in nzümü ye ch'j' ñe ye xuntri, jango ga mama ye jña'a 78 de nu tr'askuama nu Constitución nu p'esigi a Ts'ibonrro; nu jña'a 4, 23, ts'ijña VII ñe nu jña'a 37 k'o k'a in ts'ijña I, II, V, ñe VII, ñe k'o mama nujye jña'a 64, 66 ñe 69 de nu xiskuama nu jango kuatr'ü nu Ley Organica de nu Administración nu pes'iji a Ts'ibonrro; nu jña'a 3 k'o k'a in jña'a XI, 4,5,6,10,11 ts'ijña I ñe VI, 12 ts'ijña I y II ñe 17 ts'ijña II ñe IV de nu Ley de Desarrollo Social de nu Estado de México; jña'a 13 ts'ijña I, V, VIII ñe X ñe 14 de nu Ley de nu Juventud (ye xuntri ñe ye chi'i) yo b'üb'ü a Ts'ibonrro, Estado de México, nu jña'a 3 ñe nu in ts'ijña'a II ñe VI de nu xiskuama Reglamento nu pes'i nu ts'ingumü nu Instituto Mexiquense de la Juventud; ñe a kjanu jango ga mama ka skuama jango jusü ke jña'a k'o pes'i ra mäji ye programa mbara ra tsaji mbara ya nte'e nujua a Ts'ibonrro; ñe

JÑA'A K'O RA NUJI NA JO'O

Ke nu Asamblea General de la Organizacion de las Naciones Unidas (ONU), k'a b'üb'ü a xoñijomü o dyusü ñe o opjü k'a skuama nu ne kjë'ë 2015 nu k'a skuama k'a xiji Agenda 2030 mbara nu Desarrollo Sostenible, mbara ke ra mimiji na jo'o nujua a xoñijomü, ye nte'e.

Ke nu skuama nu ne chü'ü Agenda jusü k'o dyëch'a yecho (17) jña'a k'o mama ra tsaji nujua kja xoñijomü (17 objetivos de Desarrollos Sostenible) (ODS) k'o pes'i k'o 169 ts'ijña k'o ra kumpleji mbara ke ra mimiji na jo'o ñe ra te'e nu xoñijomü.

Ke nu k'a tr'askuama k'a Constitución Política mama nukja in jña'a 3 ke nrexe ye nte'e pes'iji a derecho de ka mäji nu kja ngunxorü nresde ma ts'ikeji hasta ma a na näji.

Ke nu skuama k'a kuatrü nu Plan Nacional de Desarrollo 2019–2024, mama nu kj'a in jña'a Capitulo II jango kuatrü nrexe k'o ra tsaji nukja Política Social mbara ye nte'e yo mimi a Ts'ibonrro, nu jango mama ke mbara nu Gobierno de la Cuarta Transformación nu jango mamaji ke ra tsaji na xoñijomü nu jango re mimi na jo'o, ke ra tsaji nresde a jomü y ke anrexe ra p'ëpjiji, dya jeko ra ngejme a nrubü ñe ke pes'i ra nuji yo mazi dya k'o pes'i, ngeje njyo ra otrü ra nuji.

Ke nu kja mbaxua k'a o tsaji ma o ngich'i nu dadyo arkate un pjezhi Gobernadora de un ts'ibonrro o Estado de México, nu ne pa'a 15 ne zana septiembre ne kjë'ë 2023, nu xopüte Delfina Gómez Álvarez mamaji ke ra edyiji nu jñiñi pes'i ra mbeñeji nujye nte'e ñe nu jñiñi, jango ga mama rgu tsaji nu Cuarta Transformación y ra edyi nu jñiñi Ts'ibonrro nujye kjë'ë 2023–2029, nujye jña'a ke dya ra ponüji e tr'opjü, ke ra nuji nrexe ye nte'e parejoi, ke ra te'e nu jñiñi sinke ra ngejme na nte'e, ke ra mimiji na jo'o, dya ra chu'üji, ke pes'i ke nxeji ra p'ëpjiji mbara ke ra mimiji na jo'o nukja jñiñi.

Ke nu ne pa'a 16 ne zana septiembre ne kjë'ë 2023, a Ts'ibonrro o pjurü k'a nru d'año arkate, k'a ne mäji nu xiji Cuarta Transformación, o mburü ne kjë'ë 2023–2029, ne mäji k'o nu ke jña'a k'o mama nu Arkate a Bonrro k'a b'üb'ü nu ne pa'a ñe nu ne kjë'ë nu ri mimiji, nu jango un arkate pes'i ke dya jeko na ngejme a nrubü y ke pes'i ke nujye nte'e yo p'ëpji nu kja gobierno pes'i ra p'ëpjiji mbor ye nte'e yo

mazi kjogü trabajo yo dya k'o p'ësi ngekua nujuje jñiñi ra mimiji na jo'o, nu jango nrexe ye nte'e ra chejui nrexeji.

Ke nu skuama nu xiji ñe nu kjuatrü nu Plan de Desarrollo de nu jñiñi Estado de México (PDEM) 2023–2029, pes'i ke b'ëpji k'o mamaji ra tsaji "ra tsaji mbara ra unüji ñe ra dyusüji k'o d'adyo e jña'a mbara jango rga tsaji e politica, jango rga mimiji nujua a Ts'ibonrro nu jango ye nte'e yo mimi a Ts'ibonrro ra mimiji na jo'o, dya ra tsapüji e sop'ü y ke ra sosä k'a tr'opjü mbara ke ra mimiji na jo'o. Na jñiñi nu jango nujuje in nte'e dya ra ponü k'o in tr'opjüy nujuje nte'e yo p'ëpji nu kja gobierno ra nu'u mbor nujuje nte'e ñe nu jñiñi, nu jango nrexe ye nte'e ra mbesiji nrexe yo in derecho yo pes'iji y ke anrexeji so'o p'ëpjiji y ke nu jñiñi ra mimi na jo'o.

Ke nu jña'a 4 nu mama ke ra mimiji na jo'o "nu mama ke ra p'ëpjiji mbara ra tr'eze k'o dya säsä nu tr'opjü mbara ra jñonu ye nte'e ñe ke pes'i ra nuji ye nte'e yo mazi kjogü trabajo mbara ke ra chotr'üji jeko ra siji" jango ga kuatrü nu k'a skuama de nu PDEM 2023–2029 y mama ke ra tsa'a jango ga mama ke jña'a 4.5.2. pes'i ra nuji k'o so'o ra tsaji mbara ke ye xuntr'i ñe ye chi'i dya ra jyezi nu ngunxorü, y ke nujyo a jyezi so'o ra ngich'iji na yeje mbara ke ra ngurüji nu kja secundaria ñe k'a preparatoria.

Ke nu ts'ingumü nu xiji Secretaría de Bienestar nu pes'i nu Gobierno a Ts'ibonrro, Estado de México, ngeje nu pes'i ra mama ñe ra nu'u jeko ra tsaji mbara ra te'e nu jñiñi, ñe ke ra nu'u k'o pes'i ra tsaji k'o otrü, ra nuji jango rga tsaji mbara ke nrexe ye nte'e ra mimiji na jo'o.

Ke nu ts'ingumü Instituto Mexiquense de la Juventud (IMEJ) pes'i ke ra nu'u jango rga mimi ye xuntri ñe ye chi'i, mbara nuk'o pes'i ra tsa'a e ts'ib'ëpji mbara ke ye xuntri ñe ye chi'i ra p'ëpjiji, ra pintaboji, ra nejmeji, ra mimiji na jo'o ye chi'i ñe ye xuntr'i yo menzumü a Ts'ibonrro.

Ke nu jña'a nu o ñusüji nu kja skuama nu o tsaji nu kja gobierno federal k'a ne mäji 'e jña'a k'o mama ra tsaji mbara ye nte'e nujua a ts'ibonrro 2023–2029, nrexe kja tsijñiji k'a pebi ye skuama ngekua ra taji na jo'o kja programa o kja apoyo o usa nu Metodología k'a edyi jango ga ma'a nu pobreza, nuko o usa ga moji k'o ke skuama k'o usa kja ts'ingumü Consejo Nacional de la Política de Desarrollo Social (CONEVAL), ñe k'o ke jña'a k'o pjongü nu ts'ingumü Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI), ñeje kja Consejo Nacional de Población (CONAPO), ñe kja Consejo kja b'üb'ü a ts'ibonrro kja ne chü'y Consejo Estatal de Población (COESPO) ñe k'o nro d'año programa k'o pes'i ga moji ngekua s'o'o ra tsaji na jo'o nujna.

Ke jango ga mama k'a skuama k'a pjogü nu Encuesta Nacional de Ingresos y Gastos de los hogares (ENIGH 2022) b'üb'ü k'o 17 millones 322 mil 817 nte'e k'o mimi nujua a Ts'ibonrro (Estado de México), de nukjo 8 millones 967 mil 673 ngeje e nrixu, xuntri o ts'ixuntri, y k'o bezhi k'o 8 millones 355 mil 144 ngeje b'ezo, ts'itri o chi'i.

Ke jango ga mama k'a skuama k'a pjogü nu Encuesta Nacional de Ingresos y Gastos de los hogares (ENIGH 2022) ñe nu CONEVAL 2022 a Ts'ibonrro mimi ñe b'üb'ü k'o 7 millones 427 mil 247 nte'e k'o mimi nujua a Ts'ibonrro (Estado de México), de nukjo 3 millones 772 mil ngeje e nrixu, xuntri o ts'ixuntri, y k'o bezhi k'o 3 millones 539 mil 475 ngeje b'ezo, ts'itri o chi'i.

Ke jango ga mama k'a skuama k'a o pjongü nu ts'ingumü Consejo de Investigaciones y Evaluación de la Política Social de Ts'ibonrro (CIEPS) mama ke k'o nuke wuenrra k'o o tsa'a un ENIGH y k'o o pjongüji nukja CONEVAL a Ts'ibonrro nu ne kjë'ë 2022 b'üb'ü k'o 3 millones 377 mil 467 nte'e k'o ngeje e xuntri

ñe e chi'i k'o edyi 18 asta 29 tsjè'è, de nukjo 1 millón 412 mil 547 ngeje e xuntri ñe e chi'i k'o me kogü trabajo mbara ra chostrü jeko ra siji o dya säsä k'a tr'opjü mbara ra nromü jeko ra si'i, y b'üb'ü k'o 530 mil 290 nte'e k'o ngeje e xuntri ñe e chi'i k'o edyi 18 asta 29 tsjè'è k'o dya pes'i na punkjü tr'opjü y ke dya xorüji o ke dya mäji nu kja ngunxorü.

Ke nu arkate nu kja ngichi mbara ne tsjè'è 2023–2029 a Ts'ibonrro nu xopüte Delfina Gómez Álvarez nu'u ke pes'i ra dyärä nrexe k'o mama ye nte'e de nu jñiñi, ngekua pes'i ra tsa'a ke ra mimi e programa k'o ra mbosü ye nte'e ngekua ra mimiji na jo'o.

Ke k'o nujye jña'a yo mama nu Arkate nu Instituto Mexiquense de la Juventud o mama ke rgu mimi nu programa "Jóvenes con Bienestar" mbara ya xuntri'i ñe ye chi'i, angeze mama ke nu programa nujna so'o a ke nujye chi'i ñe ye xuntri'i k'o edyi 18 asta 29 tsjè'è ra xorüji ngekua mazi ra mbaraji ngekua a kjanu ra te'e k'o in jñiñiji ñe a Ts'ibonrro, nu apoyo ngeje mbara ye chi'i ñe ye xuntri yo kogü trabajo y ke dya o nguarü rgu xorü k'a ngunxorü , ra mbosüji k'o tropjü y ra nuji e b'ëpji k'o so'o ra tsaji.

Nu Programa Jóvenes con Bienestar poji na jotrjo ko ye ts'ijña yo pes'i yo ODS yo pes'i nu Agenda 2030 nzinga kja: Ts'ijña 1. Ra tr'eze nrexe ká pobreza k'o jä'ä jango ga ma'a ne xoñijomü, k'a ts'ijña'a k'a ne mäji 1.1 (mbara ne kjè'è 2030, dya kja xi ra mimi nte'e k'o ra kjogü trabajo o ke dya ra säsä tr'opjü mbara ke ra jñonüji ke so'o ra mbesiji mazi e 1.25 dolares k'a na pa'a) ñe jña'a 1.2 (ke mbara nu ne kjè'è 2030, ra jebi a nre'e ke b'eso, ke nrixü ke ts'itr'i o e ts'ixuntri k'o dya säsä k'a tr'opjü), k'a ts'ijña 4. Ra b'üb'ü k'o xorü k'o na jo'o k'o nu kja jña'a 4.4 (ke ma ra säji k e nrexe ye xuntri ñe ye chi'i o xorüji y paraji), 4.6 ke de nujua a ma ra säjä un kjè'è 2030, nrexe ye xuntri'i ñe ye tr'i'i ra mbaraji na jo'o, nu ts'ijña 10 k'a mama ke ra jeb'ijiyo dya ja moji na jo'o ye estado o ye pais yo jä'ä a Bonrro. 10.2 (ngekua mamaji, jero dya ngextro yo, ke ke jña'a k'o peb'i ka in chu'u k'o ra mborüji na jo'o ngeje k'o mama jango ge eke, ma ga eke k'a d'año jñiñi, ma gi jña'a k'o d'año jña'a, ma gi mimi na jo'o, ma gi södye o iyo, jango gi b'üb'üji)

Ke jango ga mama nu skuama nu jango kuarü nu jña'a 26 de nu skuama nu xiji Reglamento de nu Ley de Desarrollo Social del Estado de México; mbara ke nujye nte'e so'o ra jñusü in chu'u nukja programa pes'i ra tsaji jango ga mama nu skuama nu jango kuarü ye Reglas de Operación, nu jango mama jango rga tsa'a nu programa ñe ke ra tsaji nu programa ma b'üb'ü tr'opjü.

Ke ma o jmurü ye arkate mbara ke ru nuji nu programa, ma o tsa'a nukja Tercera Sesión Ordinaria del Consejo Directivo del IMEJ, o pjongü k'a skuama ACUERDO–IMEJ–ORD 2024/003/007 o mamaji ke ja'a rgu mbedye nu programa k'a o tsa'a ne pa'a 16 ne zana julio ne kjè'è 2024, ngekua o pjongüji nu kja skuama k'a pes'i a Ts'ibonrro ka xiji "Gaceta del Gobierno" nu jango o pjongüji k'a Reglas de Operación del Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar".

Ke nu kja skuama kja o pjejmeji 22900012000000L/RO–014/2024 kja o tsaji ne pa'a 22 ne zana julio ne tsjè'è 2024, kja Dirección General de Bienestar Social y Fortalecimiento, jango ga mama kja jña'a 23 de nu skuama jango kuarü kja Ley de Desarrollo Social de Ts'ibonrro o mama nrexe nujya jusü nujua o mamaji ke ja'a rgu pjogüji ke Reglas de Operación.

Ke nu ne pa'a 15 ne zana agosto ne tsjè'è 2024, nu kja Comisión Estatal de Mejora Regulatoria, jango ga mama kja jña'a Ley para la Mejora Regulatoria del Estado de Mexico, k'o in jñiñi, o mama k'o jña'a k'o o porü nujua ye Reglas de Operación.

K'o nrexe k'e jña'a k'o o mamaji a nrubü mamaji nuja ba eje:

Nu skuama un jango o ngeje nu Acuerdo nu jango nu arkate nu ngeje nu nu'u nu ts'ingumü nu Dirección General de nu Instituto Mexiquense de la Juventud, ngekua ra tsa'ji na jo'o in b'epji jango ra te'e na jo'o ye ch'i k'o ne xiji "Jóvenes con Bienestar ", nukjo mama ngeje akjaba:

Jango rga kja ra tsaji nu ts'ib'ëji mbarā ra tsa'a ra te'e ye chi'i "Jóvenes con Bienestar" a Ts'ibonro
Reglas de operación del Programa "Jóvenes con Bienestar".

1. Nrexe k'o nestabo re p̄arā

1.1 ¿Pje ngo ga kja nu ts'ib'ëpji?

Nu ts'ib'ëpji nu ne chü'ü Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar" ne'e ra mbos'ü ye ch'i ñe ye xuntri mbara k'e ra xorüji, ne ra'a mbos'üji k'o tr'opjü, k'e chi'i ñe ye xuntri k'o pjos'üji ngeje k'o ëdyi k'o 18 (dyëch'a jñincho tsjë'ë) asta k'o pes'i 29 (dyote nzincho tsjë'ë k'o in menzumü a Ts'ibonro k'o dya ju'ü tr'opjü mbara ke ra mäji kja ngunxorü o dya z'otü mbara k'o ra s'odü kja ngonxorü.

2. Yo in derecho yo pes'i ye nte'e k'o ra nu'u

K'o ra xorüji ñe k'o dya ra s'opüji

3. Ts'ijña

Mbara nu xiskuama jango pes'i ye jña'a yo jango rga tsaji nu ts'ib'ëpji ra tendiboji ye ts'ijña nuja:

Acuse de recibo del medio de entrega: ngeke k'a skuama nu jango jusü ke ja'a o unuji kja tropjü a nukja xuntr'i o nukja tr'i'i ka pes'i nukja apoyo.

Asesoría integral para el bienestar: a nrexe ke servicio k'o pes'i ra unüji a nukja xuntr'i o tr'i'i k'a ra mbesi k'a programa.

CIEPS: Ngeje kja Consejo de Investigación y Evaluación de la Política Social

Comité: Ngeje jango ra jmurü ke nte'e k'o pes'i ra nu jango ga ma'a nu programa, in Jñanjicha ngeje nu Comnité de Admisión y Seguimientp de nu Programa de Desarrollo Social nu xiji: "Jóvenes con Bienestar"

Comprobante de Incorporación a la Educación Obligatoria: Ngeje k'a skuama k'a jusü o mama ke nu xuntri o nu tr'i'i o mburü xorü, o nzhogü o kjogü k'a d'año kjë'ë nukja ngunxorü.

Descuentos para el Bienestar: Nrexe k'o so'o ra unüji ye chi'i o ye xuntr'i yo ra mbesi nu programa ngekua ra mimiji na jo'o ñe ra tsaji na jo'o.

Educación Obligatoria: Ngeje k'o pes'i ra xorü ye chi'i ñe ye xuntr'i, jango ga mama nu traskuama nu Constitución Política nu ri pes'iji a Bonro y ke pes'i derecho nrexe ye nte'e yo mimi a Bonro, k'a pes'i ra mäji nukja primaria, secundaria asta nukja preparatoria.

Formato Único de Bienestar: ngeje kja skuama k'a pjogü nu ts'ingumü, k'o nukja so'o re jñusü in chü'ü mbara ke re dyorü k'a apoyo ka unüji, pes'i re dyusü na jo'o nrexe k'o poji k'o in chü'ü, jango gi menzumü

Formato de Servicios para el Bienestar Juvenil: Ngeje k'a skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i k'a ra mbes'i nu programa ra so'o ra unüji k'o nru d'año e servicio mbara ke angezeji ra mimiji ñe ra teji na jo'o.

Formato de Vinculación Educativa: Ngeje k'a skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i ra jizhi ke ja'a xorü, nu k'a ngunxorü p'esi ra xasü nu kja skuama nukja.

IMEJ: Ngeje nu Instituto Mexiquense de la Juventud (ngeje nu ts'ingumü jango nuji jango ra mbos'ü ye chi'i ñe ye xuntr'i b'üb'ü a Ts'ibonro)

Instancia Ejecutora: K'o ngeje kja ts'ingumü k'a ra tsa'a nu ts'ib'ëpji: Ngeje kja opjicina kja ra nu'u jango ga kja'a nu ts'ib'ëpji o nu programa. Kja oficina ne chu'ü Subdirección de Bienestar y Recreación Juvenil del IMEJ.

Instancia Normativa: Ngeje kja opjicina kja ra nu'u jango ga kja'a nu ts'ib'ëpji nu kja Ley o jango ga jña'a. Ngeje nu Comité de Admisión y Seguimiento del Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar".

Ley: Ngeje kja ley kja mama jango rga tsaji na jo'o nu programa, nu ley mama jango ga te'e yo nte'e yo b'üb'ü a Ts'ibonro, ne chu'ü "Ley de Desarrollo Social del Estado de México".

Lista de espera: kja xiskuama jango pes'i ye chu'ü ye chi'i ko teb'ëji ra mbos'üji, ngeje kja na xiskuama jango kuatr'ü nrexe k'o in chu'ü ye ch'i'j yo o dyorüji k'a ru mbos'üji. Nukja xiskuama o dyus'üji kji chüji jero dya pe unüji kja apoyo, tentr'i ra unü.

Medio de entrega: Jango rga kja ma ra un'üji kja apoyo, dya ye chi'i ra un'üji kja na xiskuama kja ngeje kja na tarjeta "Jóvenes con Bienestar", dya nu kja ra jñusp'üji in chu'ü kja tr'i'i o xuntr'i kja ra un'ü kja apoyo. K'o nukja tarjeta kja s'o'o ra nu'u kja Programa mbara ra desarrollabo ye bëdy'e "Jóvenes con Bienestar"

Módulo de registro: Jango ra dyus'üji yo in chüji: Ye nte'e yo tsa'a nu ts'ib'ëpji o nu programa (instancia ejecutora) ngeje yo ra mama jango ra ma recibibo ye xiskuama yo in tsa'a ye ch'i'i ngekua s'o'o ra ngichiji nu kja Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar"

Padron de Personas Beneficiarias: Kja xiskuama k'a pes'i nrexe in chu'ü ye ch'i'j ñe ye xuntri kja ra un'üji kja apoyo kja un'ü nu Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar".

Persona solicitante: Ngeje k'a tr'i'i o xuntr'i k'o ëdyi 18 asta 29 tsj'ë kja or'ü k'a apoyo, ma ra nrojo ngeje k'a ra recibibo k'a apoyo de nu Programa "Jóvenes con Bienestar"

Persona beneficiaria: K'a ra recibibo kja apoyo: Ngeje k'e ch'i'i o ye xuntri k'a ra unüji k'a apoyo k'a ra unüji nu kja Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar".

Plataforma "Jovenes con Bienestar": ngeje k'a na página k'a internet jango so'o ra ngichi ye nte'e yo a ngichi nukja programa y nujnu ngeje nu jango ra pejme k'o in skuama ñe nrexe k'o so'o ra dyorüji de nu Programa Social "Jovenes con Bienestar"

Pobreza: ngeje ma b'üb'ü ntre'e k'o dya pes'i, dya ju'ü tr'öpjü mbara ra nrömaji nrexe k'o nestaoji o dya s'ös'ö mbara que ra ma kja ngunxorü ye ch'i'i. Dya s'o'o ra jok'üji jnago ga mimiji.

Programa: Ngeje kja ne chu'ü nu Programa de Desarrollo Social "Jóvenes con Bienestar"

Programa de Desarrollo Social: Ngeje ke b'ëpji k'o kja yo in tre'e nu arkate ngekua s'o'o ra mbos'ü ye nte'e mbara k'e s'o'o ra nrómaji k'o necesitaboji, nujk'o nziga kja k'a na apoyo k'a unüji

Reglas: Ngeje nrexe yo mamaji nu kja xiskuana mbara ke ra jok'üji ma ra un'üji ye apoyo, xiji Reglas de operación de nu Programa Social "Jóvenes con Bienestar"

Rezago educativo: Ngeje ma na nte'e b'üb'ü nukja jña'a nuja:

- Ēdyi 3 asta 21 kjë'ë y dya ma'a nu kja ngunxorü k'o pes'i rgu ma'a y dya pa'a nukja ngunxorü.
- Ēdyi o a sot'ü k'o 22 kjë'ë o a mazi na nojo, k'a o müsüji ne kjë'ë 1998 y dya o nguarü k'a ngunxorü jango mi pa'a k'a pes'i rgu ma xorü nzinga kja nukja preparatoria.
- k'a o müsüji ne kjë'ë 1982 asta ne kjë'ë 1997 y dya xorü jango ga ma'a rgu xorü nuke kjë'ë k'o mi pes'i rgu ma'a kja ngunxorü nzinga kja nu secundaria.

Secretaría de Bienestar: Ngeje nu ngümü un pes'i nu Gobierno a Ts'ibonro/ Estado de México, nu pes'i ra nu'u ke nuje nte'e ra mimiji na jo'o, ke ra te'e nu jñiñi, mbara nuk'o pes'i ra nu ke b'ëpji k'o ra tsaji nziga kja e programa k'o ra pjosü mbara ke ye nte'e dya ra kjogüji trabajo, mbara ke ra säsä k'o ra siji.

Servicios para el bienestar juvenil: a nrexe ke servicio k'o ra unüji a nuje xuntri o ye tr'i'i ma ra mbesiji k'a programa y ke pes'i ra jmutü nu gobierno.

Transferencia: Ngeje k'a tr'öpj'ü kja pejmeji dya ye ch'i'i ñe ye xuntri yo ra unüji ka apoyo, mbara nuko ra unüji k'a tropjü jango ga mama ke skuama o nukja tarjeta.

Vinculación educativa: Ngeje k'o ra unü nu Programa a nuje xuntri ñe ye tri'i, jero ne mäji k'o nuje ngunxorü yo b'üb'ü a Ts'ibonro nzinga kja ye primaria, secundaria o nukja preparatoria, ngekua nuka nte'e k'a ra unüji k'a apoyo ra mburü, ra nguarü o ra mburü na yeje nukja ngunxorü mbara ke ra xorü k'o pes'i ra xorü

4. K'o ne'e ra tsaji (Objetivo)

4.1 K'o ne'e ra tsaji mbara nrexeji: (Objetivo General)

Ra pjoxanteji kja in gasto ye ch'i'i ñe xuntri yo ědyi k'o 18 asta 29 tsjé'ë k'o dya ju'ü na punkjü merio o tr'öpjü mbara ra xorüji. Jero pes'i xorüji nu kja ngunxorü k'a pes'iji nu kja gobierno ñe ke angzeji menzümüji a Ts'ibonro, k'a ra unüji ngeje a tr'öpjü mbara ra mimiji na jo'o.

5. Ye nte'e k'o nuji ra mbos'üji

5.1 K'o ra mbos'üji:

Ye ch'i'i ñe ye xuntri yo ědyi 18 (dyech'a jñincho) tsjé'ë asta 29 (dyote nzincho) tsjé'ë menzumüji o mimiji a Ts'ibonro.

5.2 K'o ra mbos'üji:

Ra mbos'üji nrexe k'e ch'i'i ñe ye xuntri k'o ra dyus'ü in chu'ü jero mazi ra nuji ye ch'i'j yo dya ju'ü tr'öpj'ü o me kjogüji trabajo mbara ra xorü yo in menzumü ñe xorüji nu kja ngunxorü k'a pes'iji nu kja gobierno ñe mimiji a Ts'ibonro.

5.3 K'o mazi ra mbos'üji:

Ra mbos'uji nrexe k'e chi'i ñe ye xuntri k'o ra dyus'ü in chu'ü jero mazi ra nuji ye chi'j yo dya ju'ü tr'opj'ü o me kjogüji trabajo mbara ra xorü yo in menzumü ñe mimiji a Ts'ibonro. Ñeje ra mbos'üji yo chi'j yo xorü kja ngunxorü yo jä'ä a Ts'ibonro (Escuela pública).

6. K'o jñiñi jango ra mbos'üji k'e chi'j:

Nu Programa b'üb'ü mbara nrexe ye 125 jñiñi yo b'üb'ü a Ts'ibonro. Jero Mazi ra mbos'üji ye chi'j ñe ye xuntri yo dya ju'ü tr'opj'ü o me kjogüji trabajo mbara ra xorü, yo in menzumü ñe mimiji a Ts'ibonro. Mazi ra nuji ra unüji k'a tr'opjü ke chi'j ñe ye xuntri yo ga mäji ñe jña'a 6 ñe 12 de nu Ley.

7. Kja apoyo k'a ra unüji

7.1 Jango ga kja'a kja apoyo k'a ra unüji

7.1.1 Ma ra unüji tr'opjü

Ke ra unüji a tr'opjü y so'o ra unüji k'o yeje e pago, ra dependibo de ma buntrjo tr'opjü a Ts'ibonro.

7.1.2 So'o ra unüji e servicios

Nuke servicio k'o so'o ra unüji mbara ke nujye xuntri o ye tr'i'i ra mimiji na jo'o ngeje:

- a) Ke ra jmurüji k'o nru d'año ngunxorü
- b) Ra unüji e servicio o e jña'a mbara ke ra mimiji na jo'o ñe
- c) Nrexe k'o so'o ra unüji ye chi'i o ye xuntr'i yo ra mbesi nu programa ngekua ra mimiji na jo'o ñe ra tsaji na jo'o.

Mbara ke ra unüji nujye servicio nuko mama nu jña'a a) ñe nu b) a nujye xuntri o ye tr'i'i, pes'i ke dyorüji nukja Plataforma "Jóvenes del Bienestar" mbara nuko pes'i ra usaji nu k'a skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i k'a ra mbes'i nu programa ra so'o ra unüji k'o nru d'año e servicio mbara ke angezeji ra mimiji ñe ra teji na jo'o y mbara ke ra unüji nuke apoyo pes'i ra nuji ke ja'a b'üb'ü a tr'opjü.

7.2 Jango nzi ra unüji.

7.2.1 Tr'opjü

Kja tri'i o kja xuntri kja o nrojo, ra unüji kja na apoyo de \$6,000.00 (seis mil pesos 00/100 M.N). Nuko ra unüji k'o yeje pago, nre na pago ra unüji k'o \$3,000.00 (tres mil pesos 00/100), jero ra dependibo de ma buntrjo tr'opjü.

Mbara ra unüji ka pago, ye nte'e yo unüji ka apoyo pes'i ra unüji ñe ra jizhiji ka skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i ra jizhi ke ja'a xorü, nu k'a ngunxorü p'esi ra xasü nu kja skuama nukja y mbara ke ra unüji ka yeje pago pes'i ke ye chi'i ra ma jizhi k'a skuama jango mama ke ja'a pa xorü.

7.2.2. Ye servicios

A nrexe ke servicio k'o ra unüji a nujye xuntri o ye tr'i'i ma ra mbesiji k'a programa y ke pes'i ra jmutü nu gobierno ngeje k'a na página k'a internet jango so'o ra ngichi ye nte'e yo a ngichi nukja programa y nujnu ngeje nu jango ra pejme k'o in skuama ñe nrexe k'o so'o ra dyorüji de nu Programa Social "Jovenes con Bienestar" o nrexe k'o ra mama nu Comité de jango rga tsaji ke programa.

Nu apoyo nu ra unüji, pes'i dya jeko re tsotrjü, ngeje in b'ëpji ye nte'e yo p'ëpji nu kja Gobierno del Estado de México mbor nu IMEJ. K'a tri'i o xuntr'i k'a ra nrojo k'a beca dya jeko ra ngotrü mbor ye skuama. Pe k'o ngextrjo k'o re tsotrü ngema re me jñusü in chu'ü nu kja banco mbara ke ra dyaküji k'a skuma k'o ka dyaküji k'a tr'opjü ngestrjo k'o.

7.3 Jango ba eje k'a tr'opjü k'a ra unüji

Nrexe k'a tr'opjü k'a ra unüji nu kja apoyo ngeje in tr'opjü k'a ba eje nu kja estado. Nu dya kja tr'opjü ñe nuke servicios nukjo ra nuji mbara ra mimiji na jo'o ye xuntri ñe ye tr'i'i, pes'i o nu'u ñe unü wenrra nu Secretaria de Finanzas. Angeze ngeje kja mama ke ja'a na jotrjo.

8. Jango rga tsa'aji rga unüji k'a tr'opjü.

8.1 Nu tr'i o xuntri nu ra recibibo

8.1.1. K'o pes'i re unü mbara ke ra dyakü k'a apoyo ñe k'o ra nuji mbara ke dyaküji

8.1.1.1 K'o ra nuji mbara ke ra juajnaji k'o ra un'üji k'a apoyo

- a) Ke gi mimi nujua a Bonrrro;
- b) Gi menzumü ñe gi mimi a Ts'ibonrrro
- c) Ri pes'i k'o 18 asta 29 tsj'ë k'o a gi s'ätü,
- d) Dya gi ju'ü tr'öpjü, dya s'ös'ö mbara ke xorü, o me gi kojü trabajo mbara ke re xorü.
- e) Dya gi kuatü k'o gi xorü,
- f) Ñe nrexe k'o ra mama nu Comité

8.1.1.2 Xiskuama k'o re unü:

Nrexe ke nte'e k'o ra ma dyorü ka apoyo pes'i ra cumple ko nrexe ke jña'a ñe ke skuama k'o orüji nujua, mbara nuko pes'i ra jizhi ka original ñe k'a kopia de nrexe ke skuama:

- a) Kopia kja in acta de nacimiento ñe re tsajna kja original ngekua re jizhi ñe ra nuji na jo'o
- b) Kopia kja in credencial ma a gi k'aja, jero ma giyo re pjongü kja na kopia kja na recibo nu luz o nu nreje njekua ra nuji na jo'o jango gi menzumü, nu kja skuama nuk'a p'esi ra mama ke nutsk'e gi mimi a Ts'ibonrrro. Nu kja recibo dya ra kjogü k'o jñii zana ma giyo dya valido.
- c) Re jizhi kja in CURP
- d) K'a recibo e luz o telefono o nreje nu jango kuarü jango gi menzumü, dya pes'i ra kogü ko ñanto zana nresde ke gi pjongü.
- e) kja skuama k'a pjogü nu ts'ingumü, k'o nukja so'o re jñusü in chu'ü mbara ke re dyorü k'a apoyo ka unüji, pes'i re dyusü na jo'o nrexe k'o poji k'o in chu'ü, jango gi menzumü.
- f) k'a skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i ra jizhi ke ja'a xorü, nu k'a ngunxorü p'esi ra xasü nu kja skuama nukja.
- g) Ñe nrexe k'o ra dyorü nu Comité.

Nrexe k'e skuama kja ra jmutuji ra mborüji nzinga mama nu Ley de Protección de Datos Personales en posesión de sujetos obligados del Estado de México y municipios, ñeje nrexe k'o mama nu normativa. Nu ley nujnu pjurü k'e dya ra unüji yo in chü'ü kja d'año nte'e.

8.1.2 Nrexe k'o mazi ra nuji mbara ra juñaji ke chí'j ñe ke xuntri k'o unüji k'a apoyo.

Mazi ra unüji kja apoyo ye tr'i'i o xuntri kja ra jmutü na jo'o nrexe ke skuama k'o orüji, jero ra mazi ra k'orpuji ñiji ye tr'i'i o xuntri yo:

- a) Xuntri yo ngeje madre soltera
- b) Ke ngeje na xuntri o na tr'i'i k'a d'año jña'a k'a jña'a ke dya ngeje nu jñanjicha, ngeje na jña'a k'a o mimi nresde mi jingua a Ts'ibonro o ke mimi na jñiñi nu jango mimi e nte'e k'o jña'a d'año jña'a jango ga mama un Ley de Derechos y Cultura Indígena del Estado de México.
- c) Ke ngeje na xuntri o na tr'i'i k'a mama ngeje afromexicana
- d) K'o sodyë k'o me na zezhi (enfermedad crónica degenerativa)
- e) Pes'i kja na discapacidad, dya ärä, dya jña'a, dya mimi na jo'o o d'año k'o sodye.
- f) Ye chí'j o ye xuntri yo o jeko tsapjüji d'año
- g) Xuntri o tr'i'i k'o mimi a Ts'ibonro jero o maji a norte jero o zhoküji
- h) Ñe nrexe k'o ra mama nu Comité
- i) Ñe nrexe ke jña'a k'o dya bübü nujua pes'i ra mama un Comité

Nuka xuntri o tr'i'i k'a ra dyorü nuka apoyo k'a mama un jña'a e), f), g) ñe h) pes'i ra jizhiji na skuama k'a mama ke akjanu ga kjaji.

8.1.3 Dyüsüji in chü'ü

Nrexe ye nte'e yo ngeje xuntri o tr'i'i k'o ne ra ngichi nu kja programa s'o'o ra dyüsü in chü'ü nu kja Programa, ngextrjo pes'i ke ra nuji na jo'o ke kumple k'o nrexe k'o orü nu skuama nujna, pes'i ra tsatseji ka in skuama jango ga mama nujye jña'a 8.1.3.1 ñe 8.1.3.2.

8.1.3.1 So'o re dyüsü in chü'ü nukja internet

Ye nte'e yo ngeje xuntri o tr'i'i k'o ne ra ngichi nu kja programa s'o'o ra dyüsü in chü'ü nukja pagina de internet de nu IMEJ k'a so'o re chotr'ü nujua: <https://imej.edomex.gob.mx/> pes'i re kumple k'o nrexe ye jña'a ñe ye skuama yo orü nujye Regla nujya ñe nu kja skuama k'a convocatoria k'a ra pjongüji.

Ma re jusü in chü'ü nukja pagina de internet dya jeko re kjotr'a jero dya seguro de ke re tsejme nukja programa.

Ma re mu jusü in chü'ü nukja pagina de internet, y ma ra nu'u na jo'o nukja Comité y ma ra mama ke na jo'o ra dyaküji k'a na folio, k'o nuka so'o re nu'u jango ga ma k'o in skuama.

8.1.3.2 Ma re ma'a nu kja módulos k'o pes'iji

Ye nte'e yo ngeje xuntri o tr'i'i k'o ne ra ngichi nu kja programa s'o'o ra ma dyüsüji in chü'ü nukja módulo k'o pes'iji y k'o pes'i ra mama nu Instancia Ejecutora jango ra mimiji, mbara re ma'a pes'i re

tsajna k'a skuama k'a o dyaküji magi tsa'a k'a in pre-registro y pes'i re kumple ko nrexe k'o mama ye skuama nujye ye Regla ñe ke pa'a jango ga mama k'a conovocatoria k'a ra pjongüji.

Ma re jusü in chü'u dya jeko re kjo

8.1.4 Kja xiskuama k'a re dyüsü (formato)

- a) kja skuama k'a pjogü nu ts'ingumü, k'o nukja so'o re jñusü in chü'u mbara ke re dyorü k'a apoyo ka unüji, pes'i re dyusü na jo'o nrexe k'o poji k'o in chü'u, jango gi menzumü
- b) k'a skuama nu jango jusü ke ja'a o unuji kja tropjü a nukja xuntr'i o nukja tr'i'i ka pes'i nukja apoyo.
- c) k'a skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i ra jizhi ke ja'a xorü, nu k'a ngunxorü p'esi ra xasü nu kja skuama nukja.
- d) k'a skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntr'i o tri'i k'a ra mbes'i nu programa ra so'o ra unüji k'o nru d'año e servicio mbara ke angezeji ra mimiji ñe ra teji na jo'o.
- e) Ñe nrexe k'o ra mama ñe ra dyorü nu Comité

8.1.5 Jango ga tsa'a kja xiskuama k'a pes'i nrexe in chü'u ye chj'j kja ra unüji kja apoyo kja unü nu Programa

Nu Instancia Ejecutora ngeje nu ra dyäpjü na yeje kja lista ñe kja xiskuama jango b'üb'ü nrexe k'o ra un'üji k'a apoyo, nzinga mama nu jña'a 92, ts'iparte XIV, ts'iparte p) de nu Ley de Transparencia y Acceso a la Información Pública del Estado de México y Municipios; ñeje k'o mama ye ts'ijña mbara ra nuji na yeje nu skuama ñeje ra actualizaboji kja xiskuama mbara kja ra nrujnuji na jo'o kja Padro Unico de Programas de Desarrollo Social del Gobierno del Estado de México, ñe nrexe ke Ley ñe norma k'o mamaji.

8.1.6 K'o s'o'o ra tsja'a yo ra recibibo k'a apoyo o k'o in derecho k'o p'esiji.

Nrexe ye xuntri o ye tr'i'i yo ra unüji k'a apoyo pes'iji derecho:

- a) Ra unüji ke jña'a na jo', ke ra tendiboji na jo'o.
- b) Ke ra trataboji na jo'o, ke dya ra tsapüji sopü
- c) Ra recibiji na jo'o nrexe k'a tr'opjü k'a ra unüji, k'a tropjü ñe nrexe ke servicios k'o ra unüji k'o un Programa
- d) Ke ra mbosüji ma dya para na jo'o jango rga tsapü kp un Programa, mbara nuk'o dya pes'i ra ngo- e) Ke ra mborüji nrexe yo in chü'u ñe yo in skuama.
- f) Ñe nrexe k'o mama nu Comité.

8.1.7 K'o pës'i ra tsa'a yo ra recibibo kja apoyo

Nrexe ke nte'e k'o ra unüji ka apoyo pes'i ra tsa'a nujye jña'a nujyo mama nujua:

- a) Re mamaji na jo'o nrexe k'o ra dyonk'üji. Nrexe k'o re mama ra bejmi jango ga mama ye Reglas
- b) Re unü na yeje k'o in skuama ma ra dyorkuji,

- c) Ma re me porü jango gi mimi pes'i re mama o ma dya re mimi pes'i re mama
- d) Re pgorü na jo'o k'a tarjeta k'a ra dyaküji, mborke k'o nukja re me pjongü k'a in tropjü k'a ra dyaküji.
- e) Ma re bezhi o dya kja xi na jo'o nu in tarjeta, pes'i re xipji nu Instancia Ejecutora daba diji
- f) Ma a gi recibibo k'a nru d'aja progrma, pes'i ye xipji a nu Instancia Ejecutora, napoyo k'a dak'ü un gobierno, nzi nga kja yo in programa yo pes'i nu gobierno nacional, estatal o municipal, pes'i ke re mama.
- g) Mbara ke ra dyaküji k'a segundo pago pes'i ke nu k'a xuntr'i o nu k'a tr'i'i k'a o recibibo k'a apoyo ra jizhi ka skuama ka mama ke angeze a ngichi nukja ngunxorü, o nguarü o a gi pa'a nuka primaria, nukja secundaria o nukja preparatoria.
- h) Ma jeko re tsa'a, nzinga kja ke re chuu, pes'i ke ko in b'edyi_ra mamaji y pes'i ra ma jizhiji nuje skuama nuja:
 - i) K'a skuama k'a mama k'a pa'a k'a gi chuu
 - ii) Ka certificado k'a ra pjongü ka na ngümü de nu arkate.
- i) Ñe nrexe k'o mama nu Comité

8.1.8 Ma dya ra tsa'a na jo'o ye chi'j o xuntri yo recibibo nu apoyo

- a) Ma re mbuechijni o dya re mama k'o bejmi nu kja programa o dya re kumple ko mama nuje Regla nuja;
- b) Ma dya ma'a re me recibibo k'a in apoyo
- c) Ma ri ne'e re pjos'ü kja na nte'e kja b'üb'ü kja na partido politico o nru d'año nte'e, ra jñupkjuji nu tarjeta.
- d) Ñe nrexe k'o mama nu instancia normativa

8.1.9 K'o yo ra tsapjüji ra tsa'a yo ra recibibo nu apoyo ma dya ra tsa'ji na jo'o

8.1.9.1 Ra dyak'üji de baja kja na nrajme ma re:

K'o yo ra tsapjüji ra tsa'a yo ra recibibo nu apoyo ma dya ra tsa'ji na jo'o ngekua ra dyaküji de baja kja na nrajme ma re kja nuja:

- a) Ma re mbuechijni o dya re mama k'o bejmi nu kja programa o dya re kumple ko mama nuje Regla nuja;
- b) Ma dya re ma'a re me recibibo k'a in tropjü jero dya gi mama mborke dya gi ma'a
- c) Ma ri ne'e re pjos'ü kja na nte'e kja b'üb'ü kja na partido politico o nru d'año nte'e, ra jñupkjuji nu tarjeta.
- d) Ma a gi recibibo k'a nru d'aja progrma, pes'i ye xipji a nu Instancia Ejecutora, napoyo k'a dak'ü un gobierno, nzi nga kja yo in programa yo pes'i nu gobierno nacional, estatal o municipal, pes'i ke re mama.
- e) Ñe nrexe k'o mama nu instancia normativa.

Nu Comité ngeje k'a ra mama ma ja'a ra unüji de baja a nuk'a nte'e k'a recibibo k'a apoyo.

8.1.9.2 Ma ra jñuk'üji nu apoyo o ma ra unk'üji de baja.

K'o yo ra tsapjüji ra tsa'a yo ra recibibo nu apoyo ma dya ra tsa'ji na jo'o ngekua ra dyaküji de baja kja na nrajme ma re kja nujya:

- a) Ra jñupk'üji nu apoyo ma dya re tsa'a na jo'o o ma re tsa'a na jo'o y dya re mama na jo'o jango ge mimi;
- b) Ra jñupk'üji nu apoyo ma re porü jango gi mimi. Ma dya kja xi re mimi a Ts'ibonro
- c) Ra jñupk'üji nu apoyo ma un k'a tr'i'i o nuka xuntri ra mama ke dya kja xi ne'e ra recibibo.
- d) Ra jñupk'üji kja apoyo ma o nru'ü kja tr'i'i o xuntri kja mi recibibo. Ra jñupk'üji kja apoyo ma re tu'ü
- e) Ra jñupk'üji kja apoyo ma o nru'ü kja tr'i'i o xuntri o sätü k'o 30 tjë'ë.
- f) Ma ri ne'e re pjos'ü kja na nte'e kja b'üb'ü kja na partido politico o nru d'año nte'e, ra jñupkjuji nu tarjeta.
- g) Ra jñupk'üji kja apoyo ma gi recibibo kja nru d'año apoyo kja ba eje a Federal, estatal o municipal, ngema ra nuji na jo'o ma ra jñupk'üji.
- h) Ma dya re ma'a re me recibibo k'a in tropjü jero dya gi mama mborke dya gi ma'
- i) Ñe nrexe k'o mama nu Comité.
- j) K'o nte'e k'o b'üb'ü kja opjicina ngeje kja ra s'o'o ra jñupk'ü nu apoyo o ra unkju de baja de nu kja programa, ma ra xipji kja d'año ts'ingumü jango ba eje nu apoyo.

Nu Comité ngeje k'a ra mama ma ja'a ra unüji de baja a nuk'a nte'e k'a recibibo k'a apoyo.

8.1.10 K'o ngeje k'o ra tsa'a ma gi recibibo nu apoyo.

- a) Re participabo nrexe k'o ra tsaji nukja jñiñi ñe k'o ra mama nu Instancia Ejecutora, re ma'a kja platica k'o ra ujñi, re ma'a kja ngunxorü, ñe nrexe k'o ra mamaji re participabo ma ra mamaji.
- b) Ra mburü, ra ma na yeje un kja ngunxorü ngekua ra nguarü ra xorü
- c) Ñe nrexe k'o ra mama nu Comité

8.2. K'o ra tsaji ma ra unuji k'a apoyo

Nudya ra peje ke apoyo ngema ra unüji k'o in graduación dya ye chj'j ñe ye xuntr'i yo ra recibibo k'a apoyo, dya nukjo ra dependibo de kja tr'opjü k'a pes'i ye ts'ingumü nu pjongü nu programa.

9. K'o ngeje k'o participabo mbara k'e ra tsa'aji na jo'o nu apoyo (programa)

9.1 Instancia normativa.

Ngeje kja Comité, dya nujnu geje k'e nte'e k'o jmürü mbara ra nuji k'o ngeje k'e chi'i k'o ra mbos'üji ñeje mbara que ra nuji, ra nrepji jango ga ma'a nu ts'ib'ëpji, nu programa.

9.2 K'o ngeje kja a tsa'a nu ts'ib'ëpji (Instancia ejecutora)

Ngeje kja opjicina kja ra nu'u jango ga kja'a nu ts'ib'ëpji o nu programa. Kja oficina ne chu'ü Subdirección de Bienestar y Recreación Juvenil del IMEJ.

9.3 Kja Comité de Admisión y Seguimiento.

9.3.1 K'o ngeje k'e nte'e o ts'ingumü k'o b'üb'ü kja comité:

K'o ngeje k'e nte'e o ts'ingumü k'o b'üb'ü kja comité:

- a) Kja presidencia ra pes'i kja arkate kja otrjü b'üb'ü kja Secretaria de Bienestar.
- b) Kja Secretaría k'e ra pes'i k'a nte'e k'a nu'u nu Instituto Mexiquense de la Juventud
- c) Ri b'üb'ü k'o nziyo vokal, nuk'o ngeje
 1. K'a nte'e kja b'üb'ü nu kja Secretaria de Finanzas (Secretaria kja nu'u ra jopk'üji ye chopjü)
 2. K'a nte'e kja b'üb'ü nu kja Secretaria de trabajo (Secretaria kja nu'u ye b'ëpji)
 3. K'a nte'e kja b'üb'ü nu kja Secretaria de Educación, Ciencia, Tecnología e Innovación; (Secretaria kja nu'u jango ga tsa'a yo jizhiji) ñeje
 4. K'a nte'e kja b'üb'ü nu kja Consejo Estatal para el Desarrollo Integral de los Pueblos Indígenas del Estado de México. (K'o nu'u jango rga tsa'a yo jñiñi yo d'año jñartrjo yo b'üb'ü a Ts'ibonro)
- d) K'a nte'e kja b'üb'ü nu kja b'üb'ü kja Órgano Interno de Control del IMEJ.
- e) K'a nte'e kja nu'u nrexe yo ngumü yo p'ëpji k'o d'año nte'e (sociedad civil) ñe yo p'ëpji k'o yo xopüte ñe yo jizhiji, ye ngunxorü.
- f) K'a nte'e otr'ü b'üb'ü ñe nu'u nu kja Coordinación de Administración de nukja Secretaria de Bienestar; ñe
- g) K'a nte'e kja b'üb'ü nu kja Coordinación de Seguimiento de Programas Sociales de nukja Secretaria de Bienestar (ra nuji jango ga ma'a ye apoyo yo unüji)

Nre d'aja ye nte'e yo mimi nu kja Comité s'o'o ra porkjo k'a nru daja nte'e k'a d'año. Kja kargo ka pes'iji nu kja comité, ngeje k'a me na jo'o.

Nrexe k'e nte'e k'o b'üb'ü kja in mexa so'o ra jñaji ñe ra botaji, kja dya ra s'o'o jeko ra mama ngeje kja nte'e kja b'üb'ü kja Organo Interno de Control del IMEJ, angeze ngextrjo ra s'o'o ra jña'a jero dya s'o'o ra botabo.

Mbara que ra mamaji na jo'o k'o ra tsaji, pes'i ke ra botaboji, ngekua s'o'o ra b'üb'üji de acuerdo k'o ra tsaji, jero ma chejui k'e voto, kja arkate kja b'üb'ü kja presidencia s'o'o ra botabo mbara ra potü ye boto, ngekua ra tsaji na jo'o. Nu comite ra jmurü kada jñii zana ngekua ra nuji jango ga ma'a nu programa. Ma pes'i ra b'üb'ü jña'a k'o ra nuji ra jmürüji aunke dya pes'i ra jmürüji.

9.3.2 Sesiones k'a ra tsa'a nukja Comité

Nu Secretaría nu pes'i nu comité ngeje nu ra pjongü kja skuama k'a mama jango rga tsa'a kja apoyo (convocatoria), nukja ra pjongüji conforme ra mama ñe ra b'üb'ü de acuerdo k'o ka presidencia mbara ke ra mbedye. Ra pjongüji jñii pa'a antes mbara ke ra nu'uji na jo'o jango ga ma'a k'e fecha k'o mama ra jmürüji, jero ma pes'i ra pjongü da ba diji, pes'i ra nuji jango ga yo 24 hora yo pes'i nu pa'a.

Ma a nuji na jo'o kja skuama kja mama jango rga tsa'a kja apoyo (convocatoria) so'o ra invitaji ye ngumü yo p'ëpji k'o d'año nte'e (sociedad civil) ñe yo p'ëpji k'o yo xopüte ñe yo jizhiji, ye ngunxorü mbara ke ra nuji k'o bezhi nu kja skuama ngekua ra mbedye na jo'o.

Mbara k'e nrexe ye pa'a yo o jmurü ye nte'e ra tsapji balido, pes'i ra ma'a na punkjü ye nte'e, jero pes'i ra b'üb'ü kja presidencia ka pes'i kja arkate kja otrjü b'üb'ü kja Secretaria de Desarrollo Social, ka Secretaría k'e ra pes'i nu Instituto Mexiquense de la Juventud, k'a nte'e kja b'üb'ü kja órgano Interno de Control del IMEJ, ma dya b'üb'ü ke nte'ek'o s'o'o ra ma k'o in dyojui k'o o jyez'i.

Nu ka nte'e k'a pes'i ra nu ma ra jmurüji k'a Secretaría del Comité pesi ra xos'i kja na skuama jango ra jñus'üji k'a in chuji ñe ra dyus'ü nrexe k'o o mamaji ñe k'o poneji de acuerdo. Ma ra nguruaji nrexe k'o o participabo ra pjirmaji kja skuama.

9.3.3 K'o pes'i ra tsa'a ke nte'e k'o b'üb'ü nu kja Comité

K'o pes'i ra tsa'a ke nte'e k'o b'üb'ü nu kja Comité

- a) Ra mamaji k'e ja'a dya kja lista kja ra mbedye jango jñusp'üji in chü'yü k'o ch'i'i k'o teb'e ra apoyaboji ñeje ra dyäträji na jo'o kja skuama jnago jus'ü nrexe k'o in chü'yü k'e tr'i'i ñe ke xuntr'i k'o pes'i kja apoyo
- b) So'o ra manji k'o ngeje k'e ch'i'i k'o s'o'o ra ngich'i ma ra un'üji de baja k'o nre'e ch'i'i
- c) So'o ra ujñi de baja k'o ch'i'i k'o dya ra tsa'a na jo'o.
- d) So'o ra mamaji o ra pot'üji nrexe yo us'üji nu skuajma nujna mbara k'e ra jok'üji nu programa, ñe ra s'o'o ra seguidotrjo mbara ra mbos'ü ye xuntri ñe ye tr'i'i.
- e) So'o ra mama jango rga tsa'a nu programa, ra nuji jango rga ma'a nu programa, ngekua s'o'o ra tsapj'üji na jo'o nu programa ñeje mbara ke ra s'o'o ra cumpliboji nrexe k'o o dyus'üji k'a skuama k'o ne'e ra tsagi.
- f) Pes'i ra pjongü ñe ra nu'u ke na pjuncionabo na jo'o ke skuama jango jus'ü ke lineamientos.
- g) So'o ra mamaji k'o ngeje kja nte'e kja b'üb'ü kja ngnxorü mbara k'e ngich'i kja comité, jero kja presidencia ngeje kja ra mama k'o ngeje.
- h) So'o ra nuji k'e nrexe k'o o majñi ra ma'a na jo'o ma iyo s'o'o ra pot'üji ñe;
- i) Ra mamaji ma a na jotrjo nrexe ke skuama ko pes'i ra unüji ra nichip'i ye nte'e yo ra unüji k'a apoyo.
- j) Ra mama k'o ngeje ke nte'e ko ra mimi nu kja Comité
- k) Ra mama ma ja'a na jotrjo nrexe ko ra sodüji nukja programa
- l) Ñe nrexe k'o ra mama nu skuama nujna, nu xiji Reglas de operación, de jango rga tsa'a nu programa.
- m) Ñe nrexe k'o ra mama nu Comité

10. Jango rga tsa'a nu programa o nu apoyo.

10.1 Jango rga tsa'a nu programa mbara ra unuji k'a tr'opjü.

- a) Nu IMEJ ra pjongü kja skuama mbor kja jango mama jango rga tsa'a kja apoyo, ñe k'o nestabo mbara ra dyak'üji kja apoyo.
- b) Re ts'ajna nrexe ke skuama k'o orüji k'o nuk'o ra dyakji kja na numero, nukja ngeje kja folio k'o nukja ra dyätr'äji kja expediente, ra xos'üji kja na skuama ma ra nguaruji ra ngotr'üji na jo'o kja skuama. Mbara ke nujye nte'e ra ma dyusü in chü'ü so'o ra ngichi un kja in página k'a pesi nu IMEJ,

so' o ra matseji un kja opjicina y nujunu ra unuji k'a bezhe k'a ra mborüji na jo'o. Nrexe nujya pes'i ra nu Instancia Ejecutora ne pesi ra xosüji ke skuama mabra ra nguarü ra tsaji nrexe nuk'o

- c) Pes'i ra ma'a ra ma jizhi a nu kja Instancia Ejecutora jango rga tsa'a ke skuama, jango rga juanaji ke chij'j ñe ke xuntri k'o pes'i ra nuji na jo'o, mbara ke so'o ra unüji k'a tr'opjü mbor k'a o stsaji nu programa.
- d) Kja instancia ejecutora ngeje kja ra nu'u na jo'o k'e skuama ñe ra mama ma kjogü o iyo jango ga mama nu skuama nujna.
- e) Kja instancia ejecutora (ngeje nu ra pjongü nrexe k'o in chü'u ke chij'i o ke xuntri k'o o nrojo kja apoyo, k'o ra recibio kja apoyo, ra pjongüji kja folio mbara ke ra mborüji nrexe k'o skuama k'o unü ye nte'e. K'e chij'i k'o entrega nrexe k'o in skuma y dya mbedye in chü'u, k'o in chü'u ri b'üb'ü kja lista, jango b'üb'ü nrexe k'o teb'e ra ujñi kja apoyo.
- f) K'e pa'a mbara ra mbedye ke skuama, mbara k'e ujñi kja apoyo ra mama kja instancia ejecutora (Subdirección de Bienestar y Recreación Juvenil del IMEJ).
- g) Ma nu kja nte'e k'a unüji nu apoyo dya ra mama ma ra matrüji si ke ra mama mborke dya ma'a, un Instancia Ejecutora pes'i ra mama ke dya kja xi ra unu kja apoyo, y so'o ra jñuspü in chü'ü ka tr'i'i ka tebe nu kja skuama, jero mbara un k'o nuka tr'i'i pes'i ra kumple jango ga mama ke skuama k'o pjogüji de un kja Programa, ñe de nrexe k'o ra xiji nu kja Comité.
- h) Mbara kja ra dyäträ kja xiskuama k'a pes'i nrexe in chü'u ye chij'j kja ra un'üji kja apoyo. Mbara ra unüji ka pago, ye nte'e yo unüji ka apoyo pes'i ra unuji ñe ra jizhiji ka skuama k'a o pjongü nu Comité, y ngeje k'a pes'i ra usaji mbara ke k'a xuntri o tri'i ra jizhi ke ja'a xorü, nu k'a ngunxorü p'esi ra xasü nu kja skuama nukja y mbara ke ra unüji ka yeje pago pes'i ke ye chi'i ra ma jizhi kza skuama jango mama ke ja'a pa xorü.
- i) Nu ngeje kja ra dyäträ kja xiskuama k'a pes'i nrexe in chü'u ye chij'j kja ra un'üji kja apoyo jango ga mama ye jña'a de nukya 8.1.9.2 de nujye skuama nuyo o tsaji na jo'o nujyo xiji "Reglas de operación"
- j) Ma ra nuji ke dya o tsaji na jo'o jango ga mama nu jña'a de nu skuama 8.1.9.2 de nujye "Reglas de operación" pes'i ke nu Instancia Ejecutora ra un'u pje ko ra tsa'a mbara nuko pes'i ra dyptü tsesti a nu Comité mbara ke ra tsa'a k'o mbeñe ra tsa'a. Nrexe ke nte'e k'o ra ma dyorü ka apoyo pes'i ra cumple ko nrexe ke jña'a ñe ke skuama k'o orüji nujua, mbara nuko pes'i ra jizhi nrexe ke skuama k'o pes'i ra nu Instancia Ejecutora y pes'i ra mama ke ja'a un Comité ngekua ra unuji ka apoyo a nuka nte'e ka ra beneficiaboji.
- k) Nrexe ke jña'a k'o dya jusü nujua pes'i ra mama jeko ra tsa'aji de nu Instancia Ejecutora jango pes'i ka skuama jango jusü nrexe in chü'ü ye nte'e yo unüji k'a apoyo...

Dya kja xi ra ujñi ye apoyo ma b'üb'ü nte'e k'o ne ra pjos'ü kja na nte'e kja b'üb'ü kja na partido politico o nru d'año nte'e k'e ne ra tsa'a arkate.

10.2 Pot'üji ye nte'e yo unjñi nu apoyo.

Ma ra ujñi de baja ye nte'e jango ga mama kja ts'ijña 8.1.9.2 k'o jus'ü nujua k'a skuama nu pes'i ye regla, nu instancia ejecutora ra xipji kja Comité ra pot'ü kja tr'i'i o xuntri ka ra un'ü kja apoyo, mbara ke ra dyusük'o d'adyo chij'j o xuntri k'o ra recibibo ka apoyo

Nu Instancia Ejecutora ra xiji kja k'o ngeje k'o un'ü de baja o dya kja xi ra eje k'a in chü'u ñeje k'o ngeje k'o ja'a ra ngich'i ngekua ra un'ü kja apoyo ma büntrjo tr'öpjü.

11. K'o s'o'o ra tsa'a nu IMEJ

Nu IMEJ s'o'o ra tsa'a skuama k'o ra pjirma k'o d'año ngümü o d'año skuama, mbara ke so'o ra tsaji k'o neji k'o nu programa, jero ra respetabo k'o mama nu skuama nujna.

Nrexe k'o ngümü o instancia k'o participabo nujua, so'o ra mamaji jango rga p'ëpjiji ngekua ra pjongüji na jo'o nu b'ëpji ngekua dya ra tsaji kja nru d'aja programa ke re chebi nu Programa de Desarrollo social o k'o kja nu gobierno.

12. K'o in chü'u k'o ra usaji mbara ra participabo ye nte'e.

Ma a tsaji ñeje ra nuji jango ga pa'a nu programa, ra dyärä yo mama ye nte'e yo participabo nzi ga kja ye sociedad civil k'o b'üb'ü kja comité.

13. Jango rga dyärä ñe ra mbaraji nu skuama.

13.1 Jango rga dyärä ñe ra mbarä ye nte'e jango ga kja nu skuama k'a mama k'a apoyo ka ra unüji.

Mbara ke ra dyärä ñe ra mbarä ye nte'e sobre nu apoyo, ra pjongüji nu programa jango ga mama nu Ley, ra usaji k'o ra nuji ra jok'ü mbara ke ye nte'e ra mbaraji, jango ra mama nu Comité

Nrexe k'o jus'ü nujua yo paraji ñe o dyäträji yo xiji "Reglas de operación", re nu'u k'e ra pjongüji nu kja Xiskuama a Ts'ibonro, kja ne chü'u Gaceta del Gobierno ñe so'o re chotr'ü nu kja internet de nu IMEJ jango ga mama kja jña'a 18 nu kja Ley, nrexe k'e skuama kja ra usaji mbara ke ro mbarä ke ye nte'e ra dyärä ñe ra mbarä sobre nu apoyo o programa, pes'i ra mama:

“NUJNA APOYO O PROGRAMA NGEJE MBARA NREXE YE NTE'E, DYA PES'I RA NU'U YO PARTIDO POLITICO, NGEKUA DYA XI S'O'O RA USAJI MBRA D'AÑO JÑA'A NGEXTRJO MBARA K'O MAMA NU DESARROLLO SOCIAL MBARA YE NTE'E. KA NTE'E KA DYA RA TSA'A NA JO'O NU PROGRAMA O APOYO RA MA NGOZ'ÜJI ÑE RA NGOTR'Ü NREXE K'E DAÑO K'O O TSA'A, JANGO GA MAMA NU LEY K'A PJORÜ NU PROGRAMA.”

Nujye regla o jña'a yo jusü nujua, yo xiji "Reglas de operación" pes'i ra dyusüji k'o nru d'año jñatrjo o jña'a k'o b'üb'ü a Ts'ibonro, jero dependibo jango ga mbes'i tropjü un IMEJ so'o ra pejme ra tsaji nukja b'ëpji. <https://imej.edomex.gob.mx/node/221> https://bienestar.edomex.gob.mx/programas_sociales

13.2 Kja skuama kja mama jango rga tsa'a kja apoyo.

Ra pjongüji ka na skuama ka xiji Convocatoria, nu jango ye chi'i so'o ra un'u jango jñusüji in chü'ü, ra pjongüji jango ga mama nu Comité ñe ngeje angeze nu IMEJ nu ra mama ma bejmi pes'iji trjopjü mbara nuko pes'i ra möji jango ga mama nu Comité

14. Mbara ra ts'aji na jo'o.

Nu IMEJ ra mbes'i ñe ra parä nrexe jango ga tsa'a nu programa o nu apoyo, jango ga mama nu Ley de Transparencia y Acceso a la Información Pública del Estado de México y Municipios, mbara k'e ra mborüji nrexe k'o in chü'u k'e chij'j k'o participabo nu kja programa.

15. Ra nuji jango ga ma'a nu programa.

Kja Instancia ejecutora ra nu jango ga ma'a nu programa ñe ra un'ü nguerra nu kja ma ra jmurüji. Mbara nuk'o pes'i ra unüji ke skuama jango jusü nrexe ke nguenrra k'o ra pjongüji mbara nu Comité.

16. Jok'ü nu programa

16.1 Jok'ü nu programa a trji'i

Tsjë'ë ma tsjë'ë ma ra jmurü ye comite mbara ke ra nuji ma jokrjo nu programa mbara ye nte'e (nziga kja ja'a pjos'ü ye chi'i o iyo, jango ga recibido ye skuama, jango ga tsa'a), k'o nu CIEPS, mbara k'e mazi ra jogü nu programa.

16.2 Ra un'üji nguenrra.

K'a ra nu'u ke nu programa ra tsaji na jo'o jango ja mamaji ngeje nu Organo Superior de Fiscalizacion del Estado de México, nu Secretaría de la Contraloria del Gobierno del Estado de México ñeje kja Organo Interno de Control en el IMEJ, angeze ra tsaji k'o mamaji na jo'o mbara ra unüji na jo'o ke apoyo dya k'e chj'i

17. Ra nuji me na jo'o ñe ra tsaji na jo'o jango ga ma'a nu programa.

Jango so'o re ma'a mama b'üb'ü k'o dya gustasts'u Ma dya gustasts'u jango ga tsaji nu programa o jango ga unüji nu apoyo ye tr'i'i ñe ye xuntr'i, s'o'o re tsa'a nuja:

a) So'o re dyus'ü k'o dya gustasts'ü.

S'o'o re me entrega nu kja ngümü k'e b'üb'ü mbara ye chj'i, k'o b'üb'ü:

1. Casa Estatal de la Juventud (ngümü k'e b'üb'ü mbara ye chj'i): calle Primavera s/n, Colonia Álamos de San Cristobal, Ecatepec de Morelos. C.P. 55040
2. Casa Regional de la Juventud (ngümü k'e b'üb'ü mbara ye chj'i) de Naucalpan: 5 de mayo número 47, Colonia centro Naucalpan de Juarez, C.P. 53000.
3. Casa Regional de la Juventud (ngümü k'e b'üb'ü mbara ye chj'i) de Toluca: Calle Pino 108, Colonia Ciprés, Toluca de Lerdo, C.P. 50120.

b) So'o re mapjü (llamada)

So'o re mapjü nu kja IMEJ nu ye numero 722 212 9718, ñe s'o'o re mapjü nu kja Centro jango tendiboji nrexe k'o mapjü ye nte'e nu a Tsibonro (Centro de Atención Telefónico del Estado de México, CATGEM), ke lada mbara que re mapjü ngeje 800 696 9696 mbara ke re mapjü a Bonro, y mbara Toluca ngeje 070.

c) Internet

So'o re pejme kja na correo jango gi mama k'o dya gustast'ü, re mandobo nujna direccion: direcciongeneralimej@edomex.gob.mx ñeje s'o'o re nu'u kja in página www.secoqem.gob.mx/SAM

d) Ma gi ne'e re mats'e

Ma re ma re me mama k'o di gustasts'ü re ma kja Organo Interno de Control en el IMEJ kja b'üb'ü nu kja calle Pino 108, Colonia Ciprés, Toluca de Lerdo, C.P. 50120, Estado de México ñeje nu ye

Delegaciones Regionales de la Contraloría Social y Atención ciudadana ñe nu kja Dirección de Investigación de la Secretaría de la Contraloría del Gobierno del Estado de México.

e) Aplicación in telepjono.

Ma gi pes'i kja na telepjono kja jo'o s'o'o re descagabo kja na aplicacion kja ne chu'ü Denuncia Edomex, nujnu ngeje kja Secretaría de la Contraloria del Estado de México kja nu'u.

D'adyo jña'a

otr'ü: Ra jizhiji ñe ra kuarüji yo mama nu skuama nujna nu kja in xiskuama a Ts'ibonro (Gaceta del Gobierno)

Yeje: Nu skuama un pjongüji nujua ye acuerdo pes'i ra mburü ra p'ëpjiji ma ra ngurü ra kuarüji un kja skuama ka pes'i nu gobierno un xiji "Gaceta oficial" y pes'i ra ngejme nujnu asta ke ra nguarü nu programa o ma jeko ra tsaji ke ra potüji

Jñi'i: Ma re pes'i tr'onü k'o dya gi para na jo'o, de jango ga tsa'a k'o mama nu skuama nujna, so'o re tsa'a ntr'onü, anegeze pes'i ra nrurü nrexe k'o ra dyonüji. Nrexe ye skuama nujya pes'i ra mbesiji na jo'o jango ga mama ye Programa ñe ra ma nresde ma o xaxüji.

Nziyo: Ra unüji ke apoyo jero nuko dependibo ma ja'a pes'iji tropjü nu kja gobierno y ñe ma'a o mamaji ke ja'a so'o ra unüji.

Ts'ich'ä: Nu ke nte'e k'o b'üb'ü nukja Comité de Admisión y Seguimiento pes'i ra jmurüji k'o dyech'a pa'a nresde ke o pjogüji nujye skuama nujye Reglas de operación nujyo ra pjongüji nukja Gaceta del Gobierno

Ñanto: Nu ke nte'e k'o b'üb'ü nukja Comité de Admisión y Seguimiento pes'i ra pjongü ke skuama nu jango ra mama jango rga tsa'a ke lineamiento ko ra usa.

Yencho: Nrexe k'o dya kuarü nujua so'o ra nrurü nu Comité de Adminisón y Segumiento k'a ra nu'u nu programa.

Jñincho: Nujye Reglas nujya ne chejui nrexe ke skuama k'o so'o ra pjongüji k'o ne chejui.

O dyäträji a jñiñi Toluca de Lerdo (Zumi), in capital a Ts'ibonro, ma o kjogü yo 22 nziyo pa'a ne zana agosto ne tsj'ë 2024.

Xonü nu Licenciado Sergio Jassiel Zamora López, nu arkate nu ngeje nu nu'u nu ts'ingumü nu Dirección General de nu Instituto Mexiquense de la Juventud

"Nujna apoyo o programa ngeje mbara nrexe ye nte'e, dya pes'i ra nu'u yo partido politico, ngekua dya xi s'o'o ra usaji mbra d'año jña'a ngextrjo mbara k'o mama nu desarrollo social mbara ye nte'e. Ka nte'e ka dya ra tsa'a na jo'o nu programa o apoyo ra ma ngoz'üji ñe ra ngotr'ü nrexe k'e daño k'o o tsa'a, jango ga mama nu Ley k'a pgorü nu programa"